

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-25-11

Druk nr 4128
Warszawa, 15 kwietnia 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wypowiedzeniu Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

Konwencja międzynarodowa o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisana w Bernie dnia 26 września 1906 roku zostaje wypowiedziana przez Rzeczpospolitą Polską.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

U S T A W A

z dnia

o wypowiedzeniu Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet,
zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej wypowiedzenia Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet,
zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wypowiedzenia Konwencji

Konwencja międzynarodowa o zakazie pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle została zawarta w Bernie dnia 26 września 1906 r. Polska przystąpiła do Konwencji w 1921 r., a jej tekst został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 1922 r. Nr 19, poz. 158.

Tekst Konwencji składa się z preambuły i jedenastu artykułów. Stosownie do jej art. 1 Konwencja ustanawia ogólny zakaz pracy przemysłowej w nocy dla wszystkich kobiet, bez różnicy wieku. Ma ona również zastosowanie do wszystkich zakładów przemysłowych, w których zatrudnionych jest więcej niż 10 pracowników. Ustalenie, co należy rozumieć przez zakład przemysłowy, pozostawiono układającym się państwom. Jednakże do zakładów przemysłowych w każdym razie miały być zaliczone kopalnie i kamieniołomy, jak również przemysł wydobywczy i przetwórczy.

Zgodnie z art. 2 Konwencji zakaz pracy obejmuje – co do zasady – kolejnych jedenaście godzin, które powinny obejmować okres między godziną 22.00 a 5.00. Od zakazu zostały przewidziane pewne wyjątki określone w art. 3, takie jak: działanie siły wyższej, gdy w zakładzie następuje przerwa w pracy, której nie można było przewidzieć i która nie ma charakteru okresowego; przypadek, gdy w zakładzie przerabiane są surowce lub półprodukty ulegające bardzo szybkiemu zepsuciu, o ile jest to niezbędne dla zabezpieczenia tych materiałów od nieuchronnego zniszczenia. Ponadto, zgodnie z art. 4 Konwencji, możliwe było ograniczenie odpoczynku nocnego do 10 godzin w okresie 60 dni w roku w działach przemysłu podlegającego wpływowi pór roku oraz w okolicznościach wyjątkowych w każdym zakładzie pracy.

Stosownie do art. 11 Konwencji nie będzie ona mogła być wypowiedziana ani przez państwa podpisujące, ani też przez państwa, kolonie, posiadłości i protektoraty, które przystąpią później, przed upływem 12 lat od zamknięcia protokołu o złożeniu ratyfikacji. Po tym okresie Konwencja będzie mogła być wypowiedziana z roku na

rok. Wypowiedzenie będzie miało skutki prawne po upływie roku od zgłoszenia go na piśmie Radzie Związkowej Szwajcarskiej przez rząd zainteresowany lub, co do kolonii, posiadłości albo protektoratu, przez rząd metropolii. Wypowiedzenie będzie miało skutki prawne jedynie dla państwa, kolonii, posiadłości lub protektoratu, w którego imieniu zostało zgłoszone.

Początki regulacji pracy nocnej sięgają końca XIX wieku i wiążą się z zakazem pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle. Wynikało to z dynamicznego rozwoju przemysłu w tym okresie, który powodował przemożną chęć po stronie przedsiębiorców zrównoważenia ponoszonych kosztów i nakładów, w tym w szczególności kosztów urządzeń, przez wykorzystanie w jak największym stopniu pracy kobiet i dzieci. Praca ta była często wykonywana w wyjątkowo nieludzkich i niebezpiecznych warunkach. Na tym tle zaznaczyła się potrzeba otoczenia opieką zdrowia kobiet, ich bezpieczeństwa, a także integralności rodziny. Pod tym hasłem zaczęły pojawiać się odpowiednie regulacje socjalne.

Pierwszym międzynarodowym instrumentem prawnym dotyczącym pracy nocnej kobiet w przemyśle i w ogóle pracy w nocy – była właśnie przyjęta w 1906 r. Konwencja międzynarodowa o zakazie pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle. Jej przewodnią myślą było to, iż kobiety są specjalną grupą pracowników pracujących w fabryce, która wymaga dodatkowej ochrony. Opierało się to na przekonaniu, iż kobiety są słabsze fizycznie od mężczyzn, bardziej narażone na wszelkie niebezpieczeństwa pracy nocnej i bardziej podatne na wyzysk.

Założenia, które legły u podstaw Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle, stanowiły podstawę dla późniejszych instrumentów Międzynarodowej Organizacji Pracy, takich jak: Konwencja nr 4 dotycząca pracy nocnej kobiet z 1919 r., Konwencja nr 6 dotycząca pracy nocnej osób młodych w przemyśle z 1919 r., oraz Konwencja nr 20 dotycząca pracy nocnej w piekarniach z 1925 r.

Na omawianej Konwencji opierała się również Konwencja nr 89 dotycząca pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle (zrewidowana) z 1948 r. Polska nie jest i nie była stroną tej Konwencji, która zresztą jest obecnie uznawana za nieaktualną.

W chwili obecnej państwa są zachęcane do przystępowania do Konwencji nr 171 dotyczącej pracy nocnej z 1990 r.

Akty prawne regulujące zagadnienia, których dotyczy Konwencja:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.),
- 3) dyrektywa Rady 76/207/EWG z dnia 9 lutego 1976 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy (Dz. Urz. WE L 39 z 14.2.1976 r., str. 40; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 187) zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/73/WE z dnia 23 września 2002 r. (Dz. Urz. WE L 269 z 5.10.2002 r., str. 15; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 255),
- 4) dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 348 z 28.11.1992 r., str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 110),
- 5) dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003 r., str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 381),
- 6) dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja przedredagowana) (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006 r., str. 23).

We współczesnym prawie i praktyce w odniesieniu do problemu pracy nocnej szczególne znaczenie odgrywa podejście kładące nacisk na zasadę równego traktowania bez względu na płeć, która w połączeniu z rosnącym zrozumieniem dla zdrowotnych implikacji pracy nocnej – gwarantuje nowe standardy w odniesieniu do pracy nocnej zapewniające wielotorową ochronę wszystkim pracownikom pracującym w nocy. Rezultatem tego podejścia jest Konwencja nr 171 Międzynarodowej Organizacji Pracy wyrażająca nowoczesne, neutralne płciowo podejście i koncentrująca się na potrzebach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy wszystkich pracowników, we wszystkich sektorach.

Przede wszystkim jednak, w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, podstawowe znaczenie mają przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące równego traktowania kobiet i mężczyzn. W szczególności należy zwrócić uwagę na jedną z pierwszych dyrektyw odnoszącą się do tego zagadnienia. Jest to dyrektywa 76/207/EWG z dnia 9 lutego 1976 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy. W art. 5 dyrektywa przewidywała, że stosowanie zasady równego traktowania w zakresie warunków pracy, w tym warunków wypowiedzenia, pociąga za sobą konieczność zapewnienia mężczyznom i kobietom takich samych warunków, bez dyskryminacji ze względu na płeć. Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w wyroku w sprawie Stoeckel (wyrok z dnia 25 lipca 1991 r. w sprawie C-345/89 Alfred Stoeckel) stwierdził, iż przepis ten nie zezwala państwom członkowskim na ograniczenie stosowania zasady równego traktowania w określonym w nim zakresie lub poddanie jego stosowania warunkom. Jakkolwiek zgodnie z art. 2 ust. 3 dyrektywa nie naruszała przepisów dotyczących ochrony kobiet, zwłaszcza jeżeli chodzi o ciążę i macierzyństwo, to cele związane z ochroną kobiet mają znaczenie tylko w przypadku, gdy istnieje uzasadniona potrzeba różnicowania traktowania kobiet i mężczyzn. Jednak bez względu na niedogodności, które mogą być związane z pracą nocną, zagrożenia, na które narażone są kobiety pracujące w nocy, nie są co do zasady inne niż te, na które narażeni są mężczyźni (z wyjątkiem okresu ciąży i macierzyństwa). Z tego względu, w ocenie Trybunału, art. 5 dyrektywy 76/207/EWG sprzeciwia się ustanowieniu w prawie krajowym zakazu pracy nocnej

kobiet, nawet gdy przewidziano wyjątki, jeżeli jednocześnie zakaz taki nie dotyczy mężczyzn.

Dyrektywa 76/207/EWG została zmieniona dyrektywą 2002/73/WE, która uszczegółowiła przepisy antydyskryminacyjne. Następnie dyrektywy te zostały zebrane w jednej, porządkującej dyrektywie zakazującej dyskryminacji ze względu na płeć – w dyrektywie 2006/54/WE. Powyższe orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich należy jednak uznać za nadal w pełni aktualne.

Należy podkreślić, że polskie ustawodawstwo krajowe nie jest dostosowane do postanowień Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle. Polski Kodeks pracy nie zawiera generalnego zakazu pracy nocnej kobiet. Stosownie do regulacji pracy w porze nocnej (art. 151⁷ Kodeksu pracy) obejmuje ona 8 godzin między godzinami 21.00 a 7.00. Pracownik, którego rozkład czasu pracy obejmuje w każdej dobie co najmniej 3 godziny pracy w porze nocnej lub którego co najmniej 1/4 czasu pracy w okresie rozliczeniowym przypada na porę nocną, jest pracującym w nocy. Czas pracy pracującego w nocy nie może zaś przekraczać 8 godzin na dobę, jeżeli wykonuje prace szczególnie niebezpieczne albo związane z dużym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym.

Regulacja polska uwzględnia jednak potrzebę szczególnej ochrony kobiet w okresie ciąży i macierzyństwa, jak również – ze względu na opiekę sprawowaną nad dzieckiem – pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4. roku życia (zatem regulacja taka odnosi się zarówno do kobiety, jak i mężczyzny). Zgodnie z art. 178 Kodeksu pracy pracownicy w ciąży nie wolno zatrudniać w porze nocnej. Pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4. roku życia nie wolno bez jego zgody zatrudniać w porze nocnej. Przy czym z tego uprawnienia – odnoszącego się do obojga rodziców – jeżeli oboje rodzice lub opiekunowie dziecka są zatrudnieni, może korzystać jedno z nich.

Pracodawca zatrudniający pracownicę w porze nocnej jest obowiązany na okres jej ciąży zmienić rozkład czasu pracy w sposób umożliwiający wykonywanie pracy poza porą nocną, a jeżeli jest to niemożliwe lub niecelowe, przenieść pracownicę do innej pracy, której wykonywanie nie wymaga pracy w porze nocnej; w razie braku

takich możliwości pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownicę na czas niezbędny z obowiązku świadczenia pracy. W razie gdy powoduje to obniżenie wynagrodzenia, pracownicy przysługuje dodatek wyrównawczy. Pracownica w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia. Natomiast w razie ustania przyczyn uzasadniających zmianę rozkładu czasu pracy pracownicy, przeniesienie jej do innej pracy, jak również zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy – pracodawca jest obowiązany zatrudnić pracownicę przy pracy i w wymiarze czasu pracy określonych w umowie o pracę (art. 178¹ w związku z art. 179 § 4 – 6 Kodeksu pracy).

W kontekście omawianego problemu należy zwrócić uwagę, iż jedną z podstawowych zasad prawa pracy jest nakaz równego traktowania. Stosownie do art. 11² Kodeksu pracy pracownicy mają równe prawa z tytułu jednakowego wypełniania takich samych obowiązków. Dotyczy to w szczególności równego traktowania mężczyzn i kobiet w zatrudnieniu. Z kolei – zgodnie z art. 11³ Kodeksu pracy – jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu jest niedopuszczalna. Zwłaszcza w tym kontekście zawarty w przedmiotowej Konwencji blankietowy zakaz pracy kobiet w nocy jest niezgodny z zasadą równouprawnienia kobiet i mężczyzn, bo uniemożliwia on wykonywanie prawa równego dostępu kobiet i mężczyzn do zatrudnienia.

Podkreślić należy również, że zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu wynika także z aktu wyższego rzędu, jakim jest Konstytucja RP. Zgodnie z art. 33 ust. 2 Konstytucji kobieta i mężczyzna mają w szczególności równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń.

Omówione przepisy ustawodawstwa polskiego są zgodne z wymaganiami dyrektyw Unii Europejskiej, w szczególności z wymaganiami dyrektywy 2003/88/WE w odniesieniu do czasu pracy, dyrektywy 92/85/EWG w odniesieniu do ochrony kobiet w ciąży i kobiet, które niedawno rodziły, oraz dyrektyw z grupy

tw. dyrektyw równościowych (76/207/EWG zmieniona dyrektywą 2002/73/WE, 2006/54/WE).

Należy także zauważyć, iż w myśl art. 351 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej postanowienia Traktatów nie naruszają praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przed 1 stycznia 1958 roku lub, wobec państw przystępujących, przed datą ich przystąpienia, między jednym lub większą liczbą państw członkowskich, z jednej strony, a jednym lub większą liczbą państw trzecich, z drugiej strony. W zakresie, w jakim umowy te nie są zgodne z Traktatami, dane państwo lub państwa członkowskie zastosują wszelkie właściwe środki w celu wyeliminowania stwierdzonych niezgodności. Zgodnie z wyrokiem w sprawie Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Portugalii (wyrok z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie C-62/98) oraz Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Austrii (wyrok z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie C-203/03) do właściwych środków wyeliminowania takich niezgodności zalicza się zwłaszcza wypowiedzenie umowy międzynarodowej.

II. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Wypowiedzenie przedmiotowej Konwencji usunie z polskiego systemu prawnego akt, który jest niestosowany i niezgodny z prawem Unii Europejskiej. Równocześnie polskie ustawodawstwo (jako zgodne z prawem Unii Europejskiej) pozostaje w sprzeczności z przedmiotową Konwencją. Wypowiedzenie Konwencji nie spowoduje zatem konieczności zmiany ustawodawstwa polskiego.

III. Skutki wypowiedzenia Konwencji

Skutki polityczne: w sytuacji gdy konwencja ta już dawno została zastąpiona przez nowe przepisy międzynarodowe, do których przystąpiły państwa będące stroną przedmiotowej Konwencji – wypowiedzenie jej nie powinno pociągać za sobą żadnych skutków politycznych. Jednocześnie jej wypowiedzenie zapobiegnie ewentualnemu wszczęciu przez Komisję Europejską postępowania związanego

z pozostawieniem w polskim porządku prawnym aktu będącego w wyraźnej sprzeczności z prawem Unii Europejskiej.

Skutki prawne: ze względu na to, że ustawodawstwo polskie nie było dostosowane do wymogów Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle – jej wypowiedzenie nie będzie powodowało żadnych skutków prawnych. Równocześnie jej wypowiedzenie zlikwiduje istniejącą niezgodność z prawem Unii Europejskiej.

Skutki społeczne, gospodarcze i finansowe: wypowiedzenie Konwencji nie spowoduje skutków społecznych, gospodarczych i finansowych.

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych, projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

IV. Tryb wypowiedzenia Konwencji

Konwencja międzynarodowa o zakazie pracy nocnej kobiet zatrudnionych w przemyśle dotyczy praw i wolności obywatelskich określonych w Konstytucji oraz odnosi się do spraw uregulowanych w ustawach. Konwencja ta, na podstawie art. 89 ust. 1 Konstytucji RP, podlega wypowiedzeniu za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Wypowiedzenie Konwencji nie rozszerzy ani nie ograniczy praw i wolności zawartych w Konstytucji.

Przy wyborze trybu wypowiedzenia danej umowy rozstrzygające znaczenie ma zastosowany tryb związania się daną umową. Jak wynika z treści noty Strony polskiej z dnia 14 stycznia 1921 r. do depozytariusza ww. Konwencji, Rzeczpospolita Polska przystąpiła do przedmiotowej Konwencji w wykonaniu art. 19 Traktatu między Państwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Polską, podpisanego w Wersalu 28 czerwca 1919 r., zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. U. z 1920 r. Nr 110, poz. 728).

Z uwagi zatem na fakt, iż związanie się Rzeczypospolitej Polskiej powyższym Traktatem nastąpiło za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, a także biorąc pod uwagę treść art. 241 ust. 1 Konstytucji RP oraz fakt, iż powyższa Konwencja

dotyczy praw i wolności określonych w Konstytucji RP (art. 33), należy stwierdzić, iż prawidłowym trybem wypowiedzenia Konwencji będzie tryb określony w art. 89 ust. 1 Konstytucji RP.

Fakt, iż w obecnym systemie prawnym postanowienia tejże Konwencji nie są stosowane, nie może sam w sobie uzasadniać odstępiania od trybu wypowiedzenia za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Konieczność jak najszybszego wypowiedzenia niniejszej Konwencji wynika z faktu jej oczywistej niezgodności z prawem Unii Europejskiej oraz jej faktycznym niestosowaniem (pomimo treści art. 9 oraz art. 91 ust. 2 Konstytucji RP).

W świetle powyższego należy uznać wypowiedzenie Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, za uzasadnione i w związku z tym wnioskuje się – na podstawie art. 22 ust. 1 w związku z art. 14 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) – o podjęcie stosownych kroków w tej sprawie.

Oświadczenie Rządowe

o przystąpieniu Polski do konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie d. 26 września 1906 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu artykułu 19 aneksu 1 Traktatu między Państwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Polską, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., a ratyfikowanego przez Polskę zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. r. 1920 Nr 110 poz. 728), Rząd Polski przystąpił w dniu 14 stycznia 1921 r. do konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku, o treści następującej:

Konwencja międzynarodowa

o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle.

Convention internationale

sur l'interdiction du travail de nuit des femmes employées dans l'industrie.

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, Król Pruski; Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, Król Czech, i t. d. i Król Apostolski Węgier; Jego Królewska Mość Król Belgów; Jego Królewska Mość Król Duński; Jego Królewska Mość Król Hiszpański; Prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji oraz Zamorskich Posiadłości Brytyjskich, Cesarz Indji; Jego Królewska Mość Król Włoski; Jego Książęca Wysokość Wielki Książę Luksemburski, Książę de Nassau; Jej Królewska Mość Królowa Holenderska; Jego Królewska Mość Król Portugallji i Algarwji i t. d.; Jego Królewska Mość Król Szwedzki; Rada Związkowa Szwajcarska,

Pragnąc ułatwić rozwój ochrony robotników przez przyjęcie wspólnych postanowień,

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fédéral Suisse,

Désirant faciliter le développement de la protection ouvrière par l'adoption de dispositions communes,

Zdecydowali zawrzeć w tym celu Konwencję, dotyczącą pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, i mianowali swych pełnomocników, którymi są:

w imieniu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego, Króla Pruskiego: Jego Ekselencja P. Alfred de Bülow, Jego Szambelan i Rzeczywisty Radca Tajny, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Bernie, P. Caspar, Dyrektor Urzędu Spraw Wewnętrznych Cesarstwa, P. Frick, Wyższy Tajny Radca Rządu i Radca Referent Pruskiego Ministerstwa Handlu i Przemysłu, P. Eckardt, Rzeczywisty Radca Legacyjny i Radca Referent Urzędu Spraw Zagranicznych Cesarstwa;

w imieniu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Austriackiego, Króla Czeskiego etc. i Apostolskiego Króla Węgierskiego: za Austrię i za Węgry: Jego Ekselencja P. Baron Heidler de Egeregg et Syrgenstein, Jego Rzeczywisty Radca Tajny, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Bernie, Za Austrię: P. Dr. Franz Müller, Radca Ministerjalny C. K. Ministerstwa Handlu, Za Węgry: P. Nicolas Gerster, Wyższy Inspektor Przemysłowy Królewsko-Węgierski;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Belgów: Jego Ekselencja P. Maurice Michotte De Welle, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Bernie, P. Jean Dubois, Dyrektor Jeneralny Urzędu Pracy Ministerstwa Przemysłu i Pracy;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Duńskiego: P. Henrik Vedel, Naczelnik Biura Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Hiszpańskiego: P. Bernardo Almeida y Herreros, Chargé d'Affaires w Bernie;

w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Francuskiej: Jego Ekselencja P. Paul Révoil, Ambasador w Bernie, P. Arthur Fontaine, Dyrektor Pracy Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Pracy;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji oraz Zamorskich Posiadłości Brytyjskich, Cesarza Indji: P. Herbert Samuel, Członek Parlamentu, Parlamentarny Podsekretarz Stanu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, P. Malcolm Delevingne z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Włoskiego: Jego Ekselencja Hrabia Roberto Magliano Di Villar San Marco, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Bernie; P. Profesor Giovanni Montemartini, Dyrektor Urzędu Pracy przy Królewskim Ministerstwie Rolnictwa i Handlu;

w imieniu Jego Księżęcej Wysokości Wielkiego Księcia Luksemburskiego, Księcia de Nassau: P. Henri Neuman, Radca Stanu;

w imieniu Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej: P. Hrabia de Rechteren Limpurg Almelo, Jej Szambelan, Minister Rezydent w Bernie, P. Dr. L. H. W. Regout, Członek Pierwszej Izby Stanów Generalnych;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Portugalji i Algarwji, etc.: Jego Ekselencja P. Alberto D'Oliveira, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Bernie;

Ont résolu de conclure à cet effet une convention concernant le travail de nuit des femmes employées dans l'industrie, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse: Son Excellence M. Alfred de Bülow, Son Chambellan et Conseiller intime actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne, M. Caspar, Directeur à l'Office de l'Intérieur de l'Empire, M. Frick, Conseiller intime supérieur de gouvernement et Conseiller rapporteur au Ministère prussien du Commerce et de l'Industrie, M. Eckardt, Conseiller de légation actuel et Conseiller rapporteur à l'Office des Affaires étrangères de l'Empire;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie: pour l'Autriche et pour la Hongrie: Son Excellence M. le Baron Heidler de Egeregg et Syrgenstein, Son Conseiller intime actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne, pour l'Autriche: M. le Dr. Franz Müller, Conseiller ministériel au Ministère I. R. du Commerce, pour la Hongrie: M. Nicolas Gerster, Inspecteur supérieur d'industrie Royal hongrois;

Sa Majesté le Roi des Belges: Son Excellence M. Maurice Michotte de Welle, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne, M. Jean Dubois, Directeur général de l'Office du Travail au Ministère de l'Industrie et du Travail;

Sa Majesté le Roi de Danemark: M. Henrik Vedel, Chef de bureau au Ministère de l'Intérieur;

Sa Majesté le Roi d'Espagne: M. Bernardo Almeida Y Herreros, Chargé d'Affaires à Berne;

Le Président de la République Française: Son Excellence M. Paul Révoil, Ambassadeur à Berne, M. Arthur Fontaine, Directeur du Travail au Ministère du Commerce, de l'Industrie et du Travail;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes: M. Herbert Samuel, Membre du Parlement, Sous-Secrétaire d'Etat parlementaire au Ministère de l'Intérieur, M. Malcolm Delevingne, du Ministère de l'Intérieur;

Sa Majesté le Roi d'Italie: Son Excellence M. le Comte Roberto Magliano di Villar San Marco, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne, M. le Prof. Giovanni Montemartini, Directeur de l'Office du Travail près le Ministère Royal de l'Agriculture et du Commerce;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau: M. Henri Neuman, Conseiller d'Etat;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas: M. le Comte de Rechteren Limpurg Almelo, Son Chambellan, Ministre-Résident à Berne, M. le Dr. L. H. W. Regout, Membre de la Première Chambre des Etats-Généraux;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.: Son Excellence M. Alberto d'Olivera, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne;

w imieniu Jego Królewskiej Mości Króla Szwedzkiego: P. Alfred de Lagerheim, były Minister Spraw Zagranicznych, Dyrektor Jeneralny i Naczelnik Królewskiego Kollegjum Handlowego;

w imieniu Rady Związkowej Szwajcarskiej: P. Emile Frey, były Radca Związkowy, P. Dr. Franz Kaufmann, Naczelnik Wydziału Przemysłowego Departamentu Związkowego Handlu, Przemysłu i Rolnictwa, P. Adrien Lachenal, były Radca Związkowy, Poseł do Rady Kantonów, P. Joseph Schobinger, Radca Narodowy, P. Henri Scherrer, Radca Narodowy, P. John Syz, Prezes Szwajcarskiego Stowarzyszenia Przędzalników, Tkaczy i Gremplarzy,

Którzy, po wzajemnem przedstawieniu swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, kolejno omówili i przyjęli następujące postanowienia:

Art. 1.

Praca przemysłowa w nocy będzie wzbroniona wszystkim kobietom, bez różnicy wieku, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych poniżej.

Konwencja niniejsza ma zastosowanie do wszystkich zakładów przemysłowych, w których zatrudnionych jest więcej niż 10 robotników i robotnic; nie stosuje się ona w żadnym razie do zakładów, w których zatrudnieni są tylko członkowie rodziny.

Każde z układających się Państw określi, co należy rozumieć przez zakład przemysłowy. Do zakładów tych zaliczone będą w każdym razie kopalnie i kamieniołomy, jakoteż przemysł wyrabiający i przetwórczy; ustawodawstwo państwowe ustali granice w tym względzie między przemysłem z jednej strony, a rolnictwem i handlem z drugiej.

Art. 2.

Wypoczynek nocny, przewidziany w artykule poprzednim, winien trwać conajmniej jedenaście godzin z rzędu; godziny te, bez względu na ustawodawstwa poszczególnych Państw, obejmować winny okres między godziną dziesiątą wleczór a piątą rano.

Jednakże w Państwach, gdzie praca nocna kobiet dorosłych, zatrudnionych w przemyśle, nie jest jeszcze unormowana, czas trwania nieprzerwanego wypoczynku będzie mógł być ograniczony, przejściowo i na okres najwyżej trzyletni, do godzin dziesięciu.

Art. 3.

Zakaz pracy nocnej może być wstrzymany:

- 1) w wypadkach siły wyższej, gdy w zakładzie następuje przerwa w pracy, której nie można było przewidzieć, i która nie ma charakteru periodycznego;
- 2) w wypadkach, gdy przerabiane są surowce lub półprodukty, ulegające bardzo szybkiemu psuciu się, o ile jest to niezbędne dla zabezpieczenia tych materiałów od nieuchronnego zniszczenia.

Art. 4.

W działach przemysłu, podlegających wpływowi pór roku, oraz w okolicznościach wyjątkowych

Sa Majesté le Roi de Suède: M. Alfred de Lagerheim, ancien Ministre des Affaires étrangères, Directeur général et Chef du Collège Royal du Commerce;

Le Conseil Fédéral Suisse: M. Emile Frey, ancien Conseiller fédéral, M. le Dr Franz Kaufmann, Chef de la Division de l'Industrie au Département fédéral du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture, M. Adrien Lachenal, ancien Conseiller fédéral, Député au Conseil des Etats, M. Joseph Schobinger, Conseiller national, M. Henri Scherrer, Conseiller national, M. John Syz, Président de l'Association suisse des filateurs, tisserands et retordeurs,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont successivement discuté et adopté les dispositions suivantes:

Art. 1.

Le travail industriel de nuit sera interdit à toutes les femmes, sans distinction d'âge, sous réserve des exceptions prévues ci-après.

La présente Convention s'applique à toutes les entreprises industrielles où ne sont employés que les membres de la famille.

A chacun des Etats contractants incombe le soin de définir ce qu'il faut entendre par entreprises industrielles. Parmi celles-ci seront en tout cas comprises les mines et carrières, ainsi que les industries de fabrication et de transformation des matières; la législation nationale précisera sur ce dernier point la limite entre l'industrie, d'une part, l'agriculture et le commerce, d'autre part.

Art. 2.

Le repos de nuit visé à l'article précédent aura une durée minimum de onze heures consécutives; dans ces onze heures, quelle que soit la législation de chaque Etat, devra être compris l'intervalle de dix heures du soir à cinq heures du matin.

Toutefois, dans les Etats où le travail de nuit des femmes adultes employées dans l'industrie n'est pas encore réglementé, la durée du repos ininterrompu pourra, à titre transitoire et pour une période de trois ans au plus, être limitée à dix heures.

Art. 3.

L'interdiction du travail de nuit pourra être levée:

- 1° en cas de force majeure, lorsque dans une entreprise se produit une interruption d'exploitation impossible à prévoir et n'ayant pas un caractère périodique;
- 2° dans le cas où le travail s'applique soit à des matières premières, soit à des matières en élaboration, qui seraient susceptibles d'altération très rapide, lorsque cela est nécessaire pour sauver ces matières d'une perte inévitable.

Art. 4.

Dans les industries soumises à l'influence des saisons, et en cas de circonstances exceptionnelles

w każdym zakładzie pracy czas trwania nieprzerwanego wypoczynku nocnego może być w ciągu sześćdziesięciu dni w roku zmniejszony do dziesięciu godzin.

Art. 5.

Każde z układających się Państw wyda zarządzenia administracyjne, niezbędne dla zapewnienia ścisłego stosowania postanowień konwencji niniejszej na jego terytorjum.

Rządy będą sobie komunikowały w drodze dyplomatycznej ustawy i rozporządzenia w przedmiocie konwencji niniejszej, obowiązujące obecnie lub wchodzące w życie w przyszłości w Ich krajach, jak również dostarczać sobie będą periodycznych sprawozdań z wykonania tych ustaw i rozporządzeń.

Art. 6.

Postanowienia Konwencji niniejszej będą miały zastosowanie do poszczególnych kolonii, posiadłości lub protektoratów jedynie w razie notyfikacji o tem Radzie Związkowej Szwajcarii przez rząd metropolji w imieniu danej posiadłości.

Rząd ten, zawiadamiając o przystąpieniu kolonii, posiadłości lub protektoratu, będzie mógł oświadczyć, że Konwencja nie będzie miała zastosowania do miejscowych rodzajów pracy, nad którymi nadzór jest niemożliwy.

Art. 7.

W Państwach pozaeuropejskich oraz w koloniach, posiadłościach i protektoratach, których klimat lub warunki ludności miejscowej będą tego wymagały, czas trwania nieprzerwanego wypoczynku nocnego będzie mógł być krótszy od najniższych norm, ustalonych przez Konwencję niniejszą, z warunkiem, by udzielone zostały przerwy wypoczynkowe zastępcze w ciągu dnia.

Art. 8.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana, a ratyfikacje złożone będą Radzie Związkowej Szwajcarskiej najpóźniej dnia 31 grudnia 1908 roku.

O złożeniu ratyfikacji zostanie sporządzony protokół, którego odpis, poświadczony za zgodność, będzie złożony w drodze dyplomatycznej każdemu z układających się Państw.

Konwencja niniejsza wejdzie w życie w dwa lata po zamknięciu protokołu o złożeniu ratyfikacji.

Termin wejścia w życie podnosi się z dwóch lat do dziesięciu:

- 1) dla cukrowni, wyrabiających nieczyszczony cukier buraczany;
- 2) dla czesalni i przędzalni wełny;
- 3) dla robót na powierzchni w zakładach górniczych, gdy roboty te są wstrzymane conajmniej na 4 miesiące w roku wskutek warunków klimatycznych.

Art. 9.

Państwa, które nie podpisały konwencji niniejszej, mogą zgłosić przystąpienie do niej aktem, skierowanym do Rady Związkowej Szwajcarskiej, która poda o tem do wiadomości każdemu z pozostałych układających się Państw.

pour toute entreprise, la durée du repos ininterrompu de nuit pourra être réduite à dix heures, soixante jours par an.

Art. 5.

A chacun des Etats contractants incombe le soin de prendre les mesures administratives qui seraient nécessaires pour assurer sur son territoire la stricte execution des dispositions de la présente Convention.

Les Gouvernements se communiqueront par la voie diplomatique les lois et règlements sur la matière de la présente Convention qui sont ou seront en vigueur dans leurs pays, ainsi que les rapports périodiques concernant l'application de ces lois et règlements.

Art. 6.

Les dispositions de la présente Convention ne seront applicables à une colonie, possession ou protectorat que dans le cas où une notification à cet effet serait donnée en son nom au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement métropolitain.

Celui-ci, en notifiant l'adhésion d'une colonie, possession ou protectorat, pourra déclarer que la Convention ne s'appliquera pas à telles catégories de travaux indigènes dont la surveillance serait impossible.

Art. 7.

Dans les Etats hors d'Europe, ainsi que dans les colonies, possessions ou protectorats, lorsque le climat ou la condition des populations indigènes l'exigeront, la durée du repos ininterrompu de nuit pourra être inférieure aux minima fixés par la présente Convention, à la condition que des repos compensateurs soient accordés pendant le jour.

Art. 8.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées le 31 décembre 1908 au plus tard auprès du Conseil fédéral suisse.

Il sera dressé de ce dépôt un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

La présente Convention entrera en vigueur deux ans après la clôture du procès-verbal de dépôt.

Le délai de mise en vigueur est porté de deux à dix ans:

- 1° pour les fabriques de sucre brut de betterave;
- 2° pour le peignage et la filature de la laine;
- 3° pour les travaux au jour des exploitations minières, lorsque ces travaux sont arrêtés annuellement, quatre mois au moins, par des influences climatiques.

Art. 9.

Les Etats non signataires de la présente Convention sont admis à déclarer leur adhésion par un acte adressé au Conseil fédéral suisse, qui le fera connaître à chacun des autres Etats contractants.

Art. 10.

Przewidziane w art. 8 terminy uprawomocnienia się Konwencji niniejszej będą liczone dla Państw, które nie podpisały Konwencji, jakoteż dla kolonji, posiadłości lub protektoratów od daty ich przystąpienia.

Art. 11.

Konwencja niniejsza nie będzie mogła być wypowiedziana ani przez Państwa podpisujące, ani też przez Państwa, kolonje, posiadłości i protektoraty, które przystąpią później, przed upływem lat dwunastu od zamknięcia protokołu o złożeniu ratyfikacji.

W następstwie Konwencja będzie mogła być wypowiedziana z roku na rok.

Wypowiedzenie, będzie miało skutki prawne dopiero po upływie roku od zgłoszenia go na piśmie Radzie Związkowej Szwajcarskiej przez Rząd zainteresowany lub, co do kolonji, posiadłości albo protektoratu, przez Rząd metropolji. Rada Związkowa zakomunikuje o niem niezwłocznie Rządowi każdego z układających się Państw.

Wypowiedzenie będzie miało skutki prawne jedynie dla Państwa, kolonji, posiadłości lub protektoratu, w którego imieniu zostało zgłoszone.

Na dowód powyższego pełnomocnicy podpisali Konwencję niniejszą.

Sporządzono w Bernie dnia 26 września 1906 r. w jedynym egzemplarzu, który pozostanie w archiwach Związku Szwajcarskiego, a którego odpis, poświadczony za zgodność, będzie złożony w drodze dyplomatycznej każdemu z układających się Państw.

Za Niemcy:

(L. S.) v. BÜLOW

(L. S.) CASPAR

(L. S.) FRICK

(L. S.) ECKARDT.

Za Austrię i za Węgry:

(L. S.) Baron HEIDLER-EGEREKG

Minister Austro-Węgierski w Bernie.

Za Austrię:

(L. S.) MÜLLER.

Za Węgry:

(L. S.) Nicolas GERSTER.

Za Belgję:

(L. S.) M. MICHOTTE DE WELLE.

(L. S.) J. DUBOIS.

Za Danję:

(L. S.) H. VEDEL.

z zastrzeżeniem deklaracji, złożonej na posiedzeniu plenum Konferencji 26 września 1906 r., dotyczącej artykułu 8-go.

Za Hiszpanję:

(L. S.) Bernardo ALMEIDA Y HERREROS.

Za Francję:

(L. S.) RÉVOIL

Arthur FONTAINE.

Za Wielką Brytanię:

(L. S.) Herbert SAMUEL.

(L. S.) Malcolm DELEIVINGNE.

Za Włochy:

(L. S.) R. MAGLIANO.

(L. S.) G. MONTEMARTINI.

Art. 10.

Les délais prévus par l'article 8 pour la mise en vigueur de la présente Convention partiront, pour les Etats non signataires, ainsi que pour les colonies, possessions ou protectorats, de la date de leur adhésion.

Art. 11.

La présente Convention ne pourra pas être dénoncée soit par les Etats signataires, soit par les Etats, colonies, possessions ou protectorats qui adhèreraient ultérieurement, avant l'expiration d'un délai de douze ans à partir de la clôture du procès-verbal de dépôt des ratifications.

Elle pourra ensuite être dénoncée d'année en année.

La dénonciation n'aura d'effet qu'un an après qu'elle aura été adressée par écrit au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement intéressé, ou, s'il s'agit d'une colonie, possession ou protectorat, par le Gouvernement métropolitain; le Conseil fédéral la communiquera immédiatement au Gouvernement de chacun des autres Etats contractants.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'Etat, colonie, possession ou protectorat au nom de qui elle aura été adressée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention.

Fait à Berne, le vingt-six septembre mil neuf cent six, en un seul exemplaire, qui demeurera déposé aux archives de la Confédération suisse et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Pour l'Allemagne:

(L. S.) v. BÜLOW.

(L. S.) CASPAR.

(L. S.) FRICK.

(L. S.) ECKARDT.

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

(L. S.) Baron HEIDLER-EGEREKG

Ministre d'Autriche-Hongrie à Berne.

Pour l'Autriche:

(L. S.) MÜLLER.

Pour la Hongrie:

(L. S.) Nicolas GERSTER.

Pour la Belgique:

(L. S.) M. MICHOTTE DE WELLE.

(L. S.) J. DUBOIS.

Pour le Danemark:

(L. S.) H. VEDEL.

Sous réserve de la déclaration, faite en séance plénière de la Conférence le 26 septembre 1906, quant à l'article 8.

Pour l'Espagne:

(L. S.) Bernardo ALMEIDA Y HERREROS.

Pour la France:

(L. S.) RÉVOIL.

Arthur FONTAINE.

Pour la Grande-Bretagne:

(L. S.) Herbert SAMUEL.

(L. S.) Malcolm DELEIVINGNE.

Pour l'Italie:

(L. S.) R. MAGLIANO.

(L. S.) G. MONTEMARTINI.

Za Luksemburg: H. NEUMAN.	Pour le Luxembourg: H. NEUMAN.
Za Holandję: (L. S.) RECHTEREN. L. H. W. REGOUT.	Pour les Pays-Bas: (L. S.) RECHTEREN. L. H. W. REGOUT.
Za Portugalję: (L. S.) Alberto d'OLIVEIRA.	Pour la Portugal: (L. S.) Alberto d'OLIVEIRA.
Za Szwecję: (L. S.) Alfr. LAGERHEIM.	Pour la Suède: (L. S.) Alfr. LAGERHEIM.
Za Szwajcarję: (L. S.) Emile FREY. F. KAUFMANN. A. LACHENAL. SCHOBINGER. H. SCHERRER. John SYZ.	Pour la Suisse: (L. S.) Emile FREY. F. KAUFMANN. A. LACHENAL. SCHOBINGER. H. SCHERRER. John SYZ.

Lista uczestników Konwencji.

Polska	od 14 stycznia	1921 r.	Szwecja	„ 14 stycznia	1910 r.
Niemcy	„ 12 czerwca	1908 r.	Szwajcaria	„ 10 stycznia	1908 r.
Austrja	„ 30 grudnia	1908 r.	Tunis	„ 15 stycznia	1910 r.
Belgja	„ 20 czerwca	1908 r.	W. M. Ggańsk	„ 23 sierpnia	1921 r.
Francja	„ 1 października	1908 r.	Danja, która zgłosiła swe przystąpienie 26 wrze-		
Wielka Brytania	„ 24 września	1907 r.	śnia 1906 r. i Hiszpanja, która przystąpiła w tym		
Węgry	„ 30 grudnia	1908 r.	samym dniu, dotychczas Konwencji nie ratyfikowały.		
Włochy	„ 29 grudnia	1909 r.	Francja, Wielka Brytania, Włochy, Luksemburg,		
Luksemburg	„ 12 listopada	1907 r.	Holandia, Portugalia, Szwecja, Szwajcaria i Hiszpanja		
Holandja	„ 8 września	1908 r.	poczyniły zastrzeżenia w stosunku do artykułu 8-go		
Portugalia	„ 31 grudnia	1908 r.	Konwencji.		

Prezydent Ministrów:

Antoni Ponikowski

Minister Spraw Zagranicznych:

Skirmunt

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 4 kwietnia 2011 r.

DPUE - 920 - 394 - 11/as/2
SM-698

dot.: RM-10-25-11 z 29.03.2011 r.

**Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów**

Szanowny Panie Ministrze,

w załączeniu pozwalam sobie przekazać opinię o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o wypowiedzeniu Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku.*

Z poważaniem,

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 4 kwietnia 2011 r.

DPUE - 920 - 384 - 11/as/1
SM-700

dot.: RM-10-25-11 z 29.03.2011 r.

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o wypowiedzeniu Konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

